

ROBRECHT VAN HASPENGOUW

Wanneer de planning wordt gehaald, staat er rond deze tijd op het vernieuwde centrum van Donk het nieuwe standbeeld van Robrecht van Haspengouw.

Maar wie is die man die volledig Robert I der Merovingen Hertog van Hesbaye en Haspengau Graaf van Oberrheingau en Wormsgau heette? Soms wordt zijn naam ook nog als "Robert", "Robertus", "Rodbert", "Rupert", "Ruprecht", "Rutpert" geschreven.

Hij heeft geleefd in de achtste eeuw, reden waarom er niet zo heel veel over hem geweten is. Zijn grootvader langs moederskant, Diederik III der Merovingen, was drie keren gehuwd. In de tak van het huwelijk van zijn eerste vrouw Clotilde van Herstal komen nazaten voor met wél klinkende namen als: Karel Martel, Pepijn de Korte, Karel de Grote

Robrecht is een afstammeling uit het tweede huwelijk van zijn grootvader met Amalberge van Neustrië. Geboorteplaats vermoedelijk de streek rond Worms rond het jaar 700-710. Zeker in zijn jeugd heeft hij contact met zijn stief-familie uit het eerste huwelijk. In 723 schrijft hij als getuige zijn naam onder een charter¹ van Karel Martel, *weleer Zoon van Pipyn, in het vorstelijke hof Herstalle op den eersten dag van Januarius in het tweede jaar der regeeringe van den roemruchtigen Koning Diederik*. In dit charter schenkt Karel, *overdenkende de gevallen der menschelyke broosheid, het klooster, in stede Utrecht gesticht, en al 't geene te Utrecht en te Fethna aan de Koninglyke Schatkist behoorde*².

Met "*Ego Rodtbertus subscripsi*. " (Ik Rodtbert heb het onderschreven) is hij één van de verschillende getuigen. Karel geeft dit stuk grond en gebouwen niet zomaar weg. Hij geeft een deel van zijn goederen aan het klooster zodat "*myne zonden kan afwasschen en door Gods gunste tot de eeuwige vreugde geraaken*".

Rond 730 huwt Robrecht met Willeswinde van de Wormsgau, de dochter van een grootgrondbezitter in het Rijndal. Uit dit huwelijk zijn 9 kinderen gekend.

In 741 sterft Karel Martel. Belangrijk voor Donk is dat Robrecht in dit jaar met dezelfde bewoordingen aan de abdij van Sint-Truiden een groot stuk land wegschenkt: "*ik, graaf Robrecht, zoon van wijlen Lambert, heb na ernstig overleg besloten iets van mijn geërfd bezit aan de heiligen te schenken, om door hun verdiensten en voorspraak, voor Gods aanschijn voor mijn zonden vergiffenis te vragen.../... Aan de genoemde heilige (St.-Trudo) heb ik een plaats in Haspengouw die Dungo genoemd wordt, met de daar gelegen kerk die ikzelf met eigen middelen gebouwd heb ter ere van de heilige Maria...geschonken*" In dit charter worden verder ook de dorpen Halen, Schaffen, Velpen en Meerhout genoemd. De genoemde plaatsen worden hierin ook voor de eerste keer vermeld en voor hen wordt – net als voor Donk - het jaartal 741 ook het begin van hun geschiedenis.

Robrecht sterft rond 764, zijn vrouw enkele jaren later. Robrecht wordt in de crypte onder de oorspronkelijke abdijkerk in Sint-Truiden begraven. Zijn vrouw Williswinda en zijn oudste zoon Cancor

¹ Charter, een ander woord zou oorkonde, handvest of manifest kunnen zijn. Het is een tekst die - zeker in deze tijd - op perkament werd geschreven en waarop de monarch vrijheden of voorrechten toeweest aan zijn onderdanen of een gedeelte daarvan. In feite is het een voorloper van de huidige wetteksten.

² Graaflyk charterboek van Holland, Zeeland en Vriesland Eerste deel bevattende de Graaflyke Charters van het Hollandsche Huis blz. 1 e.v.

stichten een abdij in Lorsch (Duitsland). Het is een van de oudste kloosters in Duitsland waarvan het poortgebouw en de site nu nog te bezoeken zijn. Het is een Unesco werelderfgoed.

Vermelden we nog dat het beeld ontworpen is door Caroline Coolen (°Bree, 1975). Zij was de winnares van een kunstwedstrijd, uitgeschreven door het Herkse gemeentebestuur, om voor het dorpscentrum van Donk een uniek beeld te ontwerpen van graaf Robrecht I van Haspengouw. Het is een krachtig beeld geworden dat een dynamisch geabstraheerde figuur toont.

Maquette zoals het poortgebouw van Lorsch eruit zag in de 8^e eeuw

Caroline Coolen met haar beeld Robrecht van Haspengouw